

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3195/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.I.864/2021/15. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A saját ügyében személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt.
- [2] Az indítványozót a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 2018. november 15-én kihirdetett 6.B.1959/2016/52. számú ítéletével bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett csalás és 4 rendbeli csalás büntetőjében, ezért őt halmazati büntetésül 5 év szabadságvesztésre, 120 napi tétel pénzbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A védelmi fellebbezés alapján eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 60.Bf.6746/2019/67. számú határozatával megváltoztatta az elsőfokú ítéletet, a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás tartamát 3 évre enyhítette, a pénzbüntetés kiszabását mellőzte, a terhelttel szemben vagyoneklobzást rendelt el.
- [3] A jogerős határozat ellen az indítványozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. Eljárási szabálysértésekre hivatkozással kérte az eljárás megszüntetését, illetve a támadott határozatok hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását. A Kúria határozatában részletesen kifejtette, hogy az indítványozó által hivatkozott eljárási hibák egy része (tárgyaláson történt rosszullete alatt az eljárás bíróság intézkedése, írásbeli vallomástétel engedélyezése, saját maga által a tárgyalásról készített hangfelvételek felhasználása, értékelése) nem szolgálhat felülvizsgálat alapjául. A hivatkozott eljárási hibák másik része tekintetében a Kúria azt állapította meg, hogy nem történt eljárási hiba a bírósági eljárásban (a nyilvános ülés kitézése, a nyilvános ülés terhelt távollétében történő megtartása, a terhelt büntetéskiszabási körülményekre való kihallgatásának mellőzése tekintetében). Az indítványozó által a bírák személyével kapcsolatos kifogásokra reagálva a Kúria leszögezte, hogy az ügyelosztási rendtől való eltérés nem esik felülvizsgálat alá. Az indítványozó az eljáró bíróságokkal szemben nem jelölt meg olyan kizárási okot, amelyről az illetékes bíróságok korábban már nem hoztak volna döntést, ezért a Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati indítvány ebben a részben kizárt. A Kúria a felülvizsgálati indítvány tényállás megalapozatlanságát állító és a bizonyítékok felülmérlegelésére irányuló részét szintén nem vizsgálta, mert az nem lehet felülvizsgálati eljárás tárgya. A bűncselekmény törvénysértő minősítésével összefüggésben a Kúria megállapította, hogy a terhelt cselekményei maradéktalanul kivalósították a csalás törvényi tényállási elemeit. A Kúria mindezekre tekintettel a megtámadott határozatokat hatályukban fenntartotta.
- [4] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Kúria Bfv.I.864/2021/15. számú végzése, a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 6.B.1959/2016/52. számú ítélete, valamint a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 60.Bf.6746/2019/67. számú ítéletével szemben. Az indítványozó az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, a II. cikkének, a III. cikkének, a XXIV. cikk (1) bekezdésének és a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozott. Alkotmányjogi panaszában részletesen kifejtette, hogy a bírósági eljárásban sérültek a jogai, és az eljáró bíróságok több eljárási szabálysértést is elkövettek. Az indítványozó az Abtv. 61. §-a alapján kérte az Alkotmánybíróság eljárásának tartamára és várható döntésére figyelemmel a büntető ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

- [5] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panaszt megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [6] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve, amely jelen ügyben teljesült. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [7] Az Abtv. 27. § (1) bekezdésének megfelelően alkotmányjogi panasz előterjesztésére csak valamely Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozással van lehetőség. Az Alkotmánybíróság állandó joggyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panasz csak kivételesen, a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén alapítható [lásd például: 3271/2022. (VI. 3.) AB végzés, Indokolás [9]]. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése nem jogot, hanem olyan jogelvet tartalmaz, amelynek egyedi érintett vonatkozásában fennálló sérelme önmagában nem valósulhat meg, így arra alkotmányjogi panasz nem alapítható [3315/2014. (XI. 21.) AB végzés, Indokolás [11]]. Alkotmányjogi panasz esetében az Alaptörvény B) cikkére mindezek alapján nem lehet alappal hivatkozni, mert az nem alapjogi rendelkezés [3195/2015. (X. 14.) AB határozat, Indokolás [29]; 3090/2016. (V. 12.) AB határozat, Indokolás [46]; 3185/2020. (V. 27.) AB végzés, Indokolás [13]; 3403/2020. (X. 29.) AB végzés, Indokolás [12]].
- [8] 3.2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt akkor fogadhatja be, amennyiben az határozott kérelmet tartalmaz. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, az e) pont értelmében pedig a kérelemnek egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.
- [9] Az indítványozó indítványában megjelölte az Alaptörvény II. cikkét, III. cikkét, XXIV. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését, azonban csak az alapjogok vélt vagy valós sérelmére hivatkozott, nem fejtette ki részletesen, és nem támasztotta alá alkotmányjogilag is értékelhető érvekkel, hogy a kifogásolt bírói döntések miért sértenek alapjogokat, miért ellentétesek a felhívott alaptörvényi rendelkezésekkel. Az elégtelen alkotmányjogi indokolás az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az érdemi elbírálás akadályát jelenti [3015/2015. (I. 27.) AB végzés, Indokolás [13]; 3119/2020. (V. 8.) AB végzés, Indokolás [7]]. Az indítványozó a hivatkozott alapjogok állított sérelmén keresztül valójában a számára kedvezőtlen bírói döntés tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját adta.
- [10] Az Alkotmánybíróságnak nem áll hatáskörében a bíróság jogértelmezését felülbírálni, mivel azzal bűjtatottan az ügyben legutolsó fórumként eljáró bíróság helyett maga válna legutolsó fórummá [3063/2017. (III. 31.) AB határozat, Indokolás [44]; 3187/2018. (VI. 8.) AB végzés, Indokolás [16]]. Az indítványozó szerinti vélt vagy valós jogszabálysértés nem szolgálhat alapul az Alkotmánybíróság eljárására, ezért ezen az alapon a tisztességes eljárás sérelmét állító alkotmányjogi panasz befogadására és érdemi elbírálására nincs lehetőség. Az indítvánnyal összefüggésben megjegyzi továbbá az Alkotmánybíróság, hogy az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően az Alkotmánybíróság hatáskörébe kizárólag a bírói döntéseknek az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor [3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]]. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon [3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3378/2022. (IX. 5.) AB végzés, Indokolás [18]].

- [11] 4. Az Alkotmánybíróság mindezen érvek alapul vételével az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdések alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.
- [12] Az Alkotmánybíróságnak az alkotmányjogi panasz visszautasítására tekintettel nem kellett döntenie az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti végrehajtás felfüggesztése tárgyában előterjesztett kérelemről.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1186/2022.

